

Spis treści

I.	OPIS TECHNICZNY	2
1.	PODSTAWA OPRACOWANIA.....	2
2.	PRZEDMIOT OPRACOWANIA	2
3.	ZASILANIE OBIEKTU	2
4.	INSTALACJE ELEKTRYCZNE WEWNĘTRZNE	2
4.1.	Rozdzielnia główna TG	2
4.2.	Oświetlenie ogólne	3
4.3.	Oświetlenie awaryjne	3
4.4.	Oświetlenie ewakuacyjne.....	3
4.5.	Instalacja gniazd wtyczkowych ogólnych.	4
4.6.	Instalacja zasilająca urządzenia techniczne.	4
5.	OŚWIETLENIE TERENU	4
6.	INSTALACJA DOMOFONOWA.....	4
6.1.	Założenia techniczne.	4
6.2.	Montaż instalacji.....	4
7.	INSTALACJA TELEINFORMATYCZNA.	5
7.1.	Założenia techniczne.	5
7.2.	Gniazda przyłączeniowe	5
7.3.	Punkty dystrybucyjne	5
7.4.	Badania i pomiary.	5
8.	INSTALACJA ODGROMOWA I POŁĄCZEŃ WYRÓWNAWCZYCH.....	6
8.1.	Dane techniczne, dobór poziomu ochrony	6
8.2.	Zwody	6
8.3.	Przewody odprowadzające	6
8.4.	Połączenia wyrównawcze	6
8.5.	Uziomy	7
9.	OCHRONA OD PORAŻEŃ, INSTALACJA POŁĄCZEŃ WYRÓWNAWCZYCH	7
10.	UWAGI KOŃCOWE.....	8
II.	CZĘŚĆ RYSUNKOWA	9

I. OPIS TECHNICZNY

1. PODSTAWA OPRACOWANIA.

- zlecenie Inwestora,
- projekt budowlany architektury,
- projekt budowlany branży sanitarnej,
- warunki ochrony przeciwpożarowej,

2. PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania jest instalacja elektryczna w rozbudowywanym istniejącym budynku przedszkola wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną Czarna, dz. nr ewid.770/4, 771.

Opracowanie obejmuje:

- przebudowę przyłącza wraz z przeniesieniem układu pomiarowego,
- tablica TN nowoprojektowanej części,
- instalacji oświetleniowej - oświetlenia podstawowego, awaryjnego, ewakuacyjnego;
- instalacji gniazd wtyczkowych potrzeb ogólnych;
- instalacji zasilających urządzenia techniczne i technologiczne,
- instalacja domofonowa,
- instalacji sieci strukturalnej teleinformatycznej;
- instalacji uziemienia, odgromowa i połączeń wyrównawczych;

3. ZASILANIE OBIEKTU

Istniejący przyłącz kolidujący z projektowaną częścią, należy zdemontować łącznie ze złączem kablowym, złączem licznikowym i przeciwpożarowym wyłącznikiem prądu. Istniejący przyłącz doprowadzić do zestawu złącze kablowe ZK1, złącze licznikowe wyposażone w aparaturę z demontażu oraz nowoprojektowaną obudowę o stopniu ochrony IP44 i wymiarach 60x40. W obudowie umieścić rozłącznik 3 biegunowy z wyzwalaczem wzrostowym 230V, rozłączniki bezpiecznikowe dla poszczególnych wlvów oraz ochronnik przepięciowy 4P typu I. W tej części należy dokonać rozdziału punktu PEN, do którego przyłączyć uziemienie o wartości nie większej niż 10Ω. Moc przyłączeniowa obiektu będzie zwiększona z 14kW na 22kW.

4. INSTALACJE ELEKTRYCZNE WEWNĘTRZNE

4.1. Rozdzielnia główna TG.

Rozdzielnia w wykonaniu wtynkowym z rozłącznikiem głównym 125A, ochronnikiem typ I+II,

sygnalizacja obecności napięcia. Ponadto w rozdzielnicy umieszczono rozłączniki bezpiecznikowe modułowe oraz obwód zasilania i sterowania oświetlenia terenu.

4.2. Oświetlenie ogólne

Oświetlenie ogólne pomieszczeń zaprojektowano w oparciu o oprawy ze źródłami LED.

W sanitariatach oraz pomieszczeniach technicznych instalować oprawy o podwyższonym stopniu szczelności IP-44.

Wymagane średnie natężenie oświetlenia

- hole wejściowe - 200 lx
- sala zabaw -300 lx
- pomieszczenia techniczne - 200 lx
- szatnie - 200 lx
- sanitariaty-200 lx

Sterowanie oświetleniem zaprojektowano jako lokalne, łącznikami podtynkowymi zlokalizowanymi przy drzwiach na wysokości 1,4m. W korytarzu sterowanie oświetleniem przewidziano za pomocą przełącznika bistabilnego umieszczonego w puszcze instalacyjnej podtynkowej, połączonych z przyciskami instalacyjnymi.

Instalację oświetleniową należy wykonać, przewodami kabelkowymi typu YDYżo-3/4/5/x1,5 mm². Przewody prowadzić pod tynkiem.

4.3. Oświetlenie awaryjne

Dla opraw awaryjnych zastosowane zostaną dedykowane oprawy LED będą wyposażone w inwertery i indywidualne akumulatory zapewniające działanie oświetlenia przez 1 godzinę bez zasilania zapewniające wymagane natężenie oświetlenia na posadzce o wartości 1lx oraz w okolicach hydrantu 5lx.

4.4. Oświetlenie ewakuacyjne

W komunikacji, na drogach ewakuacyjnych oraz przy wyjściach zaprojektowano oprawy oświetlenia ewakuacyjnego.

Oprawy te wyposażone są w indywidualne źródła zasilania - akumulatory, oraz piktogramy informacyjne wskazujące kierunek wyjścia / ewakuacji. Dobór piktogramów zostanie przedstawiony w instrukcji pożarowej. Oświetlenie ewakuacyjne zapewniać będzie natężenie 1 lx na drogach ewakuacyjnych i włączać się będzie w czasie min. 5 sek. od momentu zaniku napięcia w sieci energetycznej.

4.5. Instalacja gniazd wtyczkowych ogólnych.

Instalację gniazd wtyczkowych należy wykonać przewodami typu YDYpżo-3x2,5mm² prowadzonymi podobnie jak instalacja oświetleniowa pod tynkiem. Należy montować gniazda podtynkowe z przesłonami styków, natomiast w sanitariatach oraz pomieszczeniach technicznych stosować w wykonaniu IP44 z klapką. Wszystkie gniazda wyposażone w styk ochronny montować w części administracyjnej obiektu 0,2m nad posadzką, w części stałego przebywania dzieci i w części komunikacyjnej 1,4m. W części kuchennej dostosować do zainstalowanych urządzeń.

4.6. Instalacja zasilająca urządzenia techniczne.

Zaprojektowano wydzielone obwody do urządzeń technologii kuchennej, systemów bezpieczeństwa oraz wentylacji i klimatyzacji. Wentylatory ściennie sterowane będą z obwodów oświetleniowych, natomiast wentylatory dachowe sterowane będą przez programator tygodniowy. Wentylatory pracować będą w czasie pracy przedszkola z przerwą podczas leżakowania. Dla potrzeb sterowania klimatyzacją, przewidziano kabel LiYCY 3x0,75 układany w rurkach elektroinstalacyjnych pod tynkiem.

5. OŚWIETLENIE TERENU

Przewidziano plafony LED zamontowane na budynku. Sterowanie oświetleniem za pomocą wbudowanych czujników ruch/zmierzch. Przewody YDY 3x1,5mm² będą prowadzone wewnątrz budynku podtynkiem. Na elewacji przewidziano oświetlenie za pomocą plafonier.

6. INSTALACJA DOMOFONOWA

6.1. Założenia techniczne.

Dla zapewnienia komunikacji pomiędzy wejściem do budynku i poszczególnymi salami dla dzieci, zaprojektowano instalację domofonową. Przyjęto instalację złożoną z:

- panela wywołania,
- unifonów,

Instalacja służy tylko do przywołania personelu, nie przewiduje otwierania drzwi.

6.2. Montaż instalacji

Panele wywołania w zamontowano przy wejściu głównym, natomiast unifony w

BRANŻA ELEKTRYCZNA

poszczególnych salach dla dzieci. Okablowanie komunikacyjne wykonać przewodem UTP kat. 5e układanym w rurce elektroinstalacyjnej RG16 podtynkowo. Zasilanie 230V wykonać do każdego z wydzielonego obwodu tablicy.

7. INSTALACJA TELEINFORMATYCZNA.

7.1. Założenia techniczne.

Topologia sieci poziomej będzie w strukturze „gwiazdy” z jednym głównym punktem dystrybucyjnym CPD. Instalacja okablowania strukturalnego, a więc zastosowane kable sygnałowe 4-parowe UTP, panele krosowe, gniazda oraz kable krosowe i przyłączeniowe spełniać będą wymagania kategorii 5e.

7.2. Gniazda przyłączeniowe

W miejscach wskazanych na rzucie instalacji elektrycznych, w zestawach gniazd zaprojektowane zostaną punkty przyłączeniowe wyposażone w gniazda logiczne podtynkowe 2xRJ45 UTP kat.5e (zgodnie z planem instalacji). Opracowanie przewiduje gniazda typu keystone możliwym do montażu np. w adapterach gniazd 45x45. Okablowanie instalować w rurkach karbowanych układanych pod tynkiem do każdego punktu abonenckiego, w części projektowanej oraz w listwach elektroinstalacyjnych w części istniejącej. Każdą zmianę kierunku należy realizować za pomocą puszek umożliwiających w przyszłości wymianę przewodów. Konfiguracja punktu odbywać się będzie przez przekrosowanie w szafie dystrybucyjnej w zależności od potrzeb na gniazdo komputerowe lub telefoniczne.

7.3. Punkty dystrybucyjne

Istniejący punkt dystrybucyjny należy rozbudować o dodatkowy panel krosowy 24xRJ połączyć z główną szyną uziemiającą w budynku przewodem linkowym LgY 6mm².

7.4. Badania i pomiary.

Okablowanie wykonać powinno spełniać kategorię 5e. Każdy kanał transmisyjny okablowania poziomego zostanie oznakowany i przetestowany. Na kanał składa się gniazdo logiczne, kabel poziomy oraz panel krosowniczy. Sprawdzone zostaną wszystkie połączenia. Wykonane zostaną testy statyczne oraz pomiary dynamiczne (długości przebiegów poziomych, tłumienności, przesłuchy między kanałami - NEXT, rezystancję, impedancję, - dla za-kresu -

wg EIA/TIA 568.

8. INSTALACJA ODGROMOWA I POŁĄCZEŃ WYRÓWNAWCZYCH

8.1. Dane techniczne, dobór poziomu ochrony

Wymiary budynku: długość A=28m, szerokość B=21m, wysokość H=8m. Budynek będzie miał dach pokryty blachą trapezową na konstrukcji drewnianej. Ponad dach zostały wyprowadzone elementy konstrukcyjne i urządzenia wentylacyjne.

Za pomocą określono klasę IV oraz co za tym idzie następujące parametry ochrony odgromowej:

- promień toczącej kuli 60m
- odstęp przewodów odprowadzających 20m
- kąt osłonowy 64,1°
- odstęp izolacyjny 0,24m

8.2. Zwody

W projektowanym obiekcie jako zwód sztuczny poziomy niski zaprojektowano pręty stalowe FeZn o średnicy $\phi 8$. Zwody montować na uchwytych gąsiorowych oraz na uchwytych klejonych.. Do połączeń drut równolegle i drut prostopadle oraz do połączeń z blachą i innymi elementami konstrukcji stalowej zastosować złącze krzyżowe uniwersalne.

8.3. Przewody odprowadzające

Należy układać drut FeZn $\varnothing 8$ pod tynkiem w rurach odgromowych RSO 20/14. Miejsce połączenia bednarki z drutem stosować złącze kontrolne. W tych miejscach wykonać połączenia z rynnami za pomocą uchwytów rynnowych.

8.4. Połączenia wyrównawcze

W posadzce obiektu zaprojektowano przewody połączeń wyrównawczych wykonanych taśmą stalową ocynkowaną 25x4 mm, do której podłączono przewodem LgY 6mm²:

- instalacji wyrównawczej sanitariatów,
- metalowych przewodów wentylacyjnych,
- pozostałych urządzeń elektrycznych (wentylatorów, silników itp.),
- kanalizacji wodnej metalowej,

8.5. Uziomy

Dla budynku przewiduje się uziom z płaskownika FeZn 30x4 położony pod fundamentami budynku. Połączenia przewodów odprowadzających od złącza kontrolnego do uziomu należy wykonać jako spawane. Miejsca spawów zabezpieczyć przed korozją. Wartość uziomu nie może przekroczyć 10Ω.

9. OCHRONA OD PORAŻEŃ, INSTALACJA POŁĄCZEŃ WYRÓWNAWCZYCH

W obiekcie projektuje się układ połączeń TN-S. Do szyny wyrównawczej zostaną podłączone główne metalowe rurociągi wod.-kan., co, ciepłej wody, elementy konstrukcji, kanały wentylacyjne, prowadnice dźwigów, zaciski PE w tablicach rozdzielczych oraz uziom zewnętrzny budynku.

Ochrona podstawowa:

Ochrona przed dotykiem bezpośrednim zostanie zrealizowana przez odpowiedni dla poszczególnych pomieszczeń stopień IP.

Ochrona przy uszkodzeniu:

Ochrona przed dotykiem pośrednim zapewniona zostanie poprzez zastosowanie samoczynnego wyłączenia zasilania wyłącznikami i bezpiecznikami w układzie sieci typu TN, w czasie 5s w obwodach rozdzielczych oraz o prądzie znamionowym powyżej 32A, czas 0,4s (napięcie 230V) i 0,2s (napięcie < 400V) w obwodach o prądzie znamionowym do 32A. Dla prawidłowego zrealizowania samoczynnego wyłączenia należy:

- wszystkie części przewodzące dostępne instalacji przyłączyć do uziemionego przewodu ochronnego PE,
- wszędzie, gdzie to możliwe przewody ochronne PE uziemić,
- przewód neutralny N traktować jako izolowany tak jak przewody fazowe,
- miejsce rozdziału PEN na PE i N należy uziemić

Charakterystyki urządzeń ochronnych i impedancja obwodu powinna spełniać następujący warunek:

$$Z_s \times I_a \leq U_o$$

Ochrona uzupełniająca:

Jako ochronę uzupełniającą należy stosować wyłączniki różnicowo prądowe RCD w obwodach zakończonych gniazdem wtyczkowym o prądzie znamionowym do 20A oraz urządzenia ruchomego instalowanego na zewnątrz budynku bądź w pomieszczeniach wilgotnych o prądzie znamionowym do 32A. Należy stosować połączenia wyrównawcze, które powinny obejmować m.in. wszystkie równocześnie dostępne części przewodzące urządzenia stałego i części przewodzące obce z metalowym zbrojeniem konstrukcji betonowych. Układ połączeń

wyrównawczych powinien być połączony z przewodami ochronnymi wszystkich urządzeń włącznie z gniazdami wtyczkowymi.

10. UWAGI KOŃCOWE

Całość prac wykonać w oparciu o uzgodnienia z branżą budowlaną, sanitarną. Po zakończeniu prac wykonawca zobowiązany jest dostarczyć dokumentację powykonawczą zawierającą protokoły z pomiarów.:

- pomiar rezystancji izolacji obwodu
- pomiar skuteczności ochrony przeciwporażeniowej
- wszystkie wybudowane urządzenia zaopatrzyć w tabliczki opisowe, ostrzegawcze po wykonaniu robót wykonać pomiary izolacji, próbę napięciową urządzeń i uziemień
- do wykonania robót zatrudniać tylko pracowników posiadających odpowiednie zaświadczenie kwalifikacyjne oraz atesty, świadectwa, dopuszczenia dla zastosowanych materiałów / przewody, oprawy, aparatura łączeniowa i zabezpieczająca, itp. /

II.CZĘŚĆ RYSUNKOWA

- E1 Rzut parteru – instalacja elektryczna
- E2 - Rzut dachu – instalacja odgromowa
- ES1.1÷ES1.5 - Schemat rozdzielni TN
- ES1.6 – Widok rozdzielni TN
- ES2 - Schemat instalacji domofonowej